

ПОДВИЖНИ ОБРАЗИ

АО

**TERRY PRATCHETT
MOVING PICTURES**

©Terry and Lyn Pratchett 1990

First published by Victor Gollancz Ltd, London

cover illustration copyright © Josh Kirby

DISCWORLD® is a trade mark registered by Terry Pratchett

All rights reserved.

Тази творба е художествено произведение. Описаните имена, персонажи, места и случки са продукт на въображението на автора. Всички изказвания, случки, описания, информация и материали от всякакъв друг вид, съдържащи се в произведението, са само и единствено с цел забавление и не трябва да се разчита на тяхната точност, нито да бъдат правени опити да бъдат възпроизведени, тъй като това може да доведе до наранявания. Всички права запазени. Никаква част от тази книга не може да бъде ползвана или възпроизвеждана без изричното знание и писменото позволение на издателя.

ПОДВИЖНИ ОБРАЗИ

© Архонт – О, 2023

Всички права запазени.

Автор: © Тери Пратчет

Илюстрации: © Джош Кирби

Превод: © Владимир Зарков

Редактор: Весела Петрова

Коректор: Гергана Ботева

Предпечат: Студиото на А

Издател: Архонт – О

Английска, второ издание

ISBN 978-954-422-141-6

ТЕРИ ПРАГЧЕТ

**ПОДВИЖНИ
ОБРАЗИ**

София, 2023

Бих искал да благодаря на всички чудесни хора, които ми дадоха възможност да напиша тази книга. Благодаря ви. Благодаря ви. Благодаря ви...

Гледайте...

Това е Космосът. Понякога го наричат последната граница.

(Само че, разбира се, не може да съществува *последна* граница, защото не би имала с какво да граничи. Но тази поне се класира *предпоследна*...)

И на звездния фон е увиснала мъглявина, огромна и черна, в която един червен гигант блещука като безумието на боговете...

После се забелязва, че това е отблясък във великанско око, над което се спуска колосален клепач, мракът трепва и космическата костенурка – Великата А'Туин, се понася нататък в пустотата.

На корубата ѝ са стъпили четири неимоверно огромни слона. А на техните гърбове лежи светът на Диска, оброчен с водопад. Дискът искри под мъничкото си слънчице и се върти величаво около планините на своята Главина. Той е свят и огледало на световите.

Почти нереален.

Действителността не е дигитално състояние от типа „включено-изключено“, тя е аналогова. В нея има *постепенност*. С други думи, действителността е свойство, присъщо на всички неща, както, да речем, имат и тегло. Например някои хора са по-реални от други. Според една преценка на която и да било планета има не повече от петстотин *действителни*

хора и тъкмо затова те непрекъснато и неочаквано се натъкват едни на други.

Светът на Диска е толкова нереален, колкото да бъде едва-едва действителен, за да съществува.

И достатъчно реален, за да си има големи неприятности.

Петдесетина километра по посока на въртенето спрямо Анкх-Морпорк прибоят тътнеше по бруленото от вятъра, люлеещо треволяците си и покрито с пясъчни навеи парче земя, където Кръглото море среща Океана на Ръба.

Хълмът се виждаше от много километри околоръст. Не че беше много висок, но лежеше сред дюните като обърната с дъното нагоре лодка или като кит с лош късмет. Покриваха го шубраци. Ако имаше избор, дъждът предпочиташе да не вали тук. И макар че вятърът неспирно вавеше пясъка наоколо, над ниското било на хълма цареше неизменна звънтяща тишина.

От столетия нищо освен пясъка не се променяше на това място.

Досега.

На дългата дъга на брега имаше колиба, грубовато построена от плавеи. Но може би думата „построена“ е обида към майсторите на грубоватите колиби в прастарите времена. Ако морето бе натрупало купчина дървени отломки, сигурно щеше да се справи по-умело от този строител.

А вътре един старец бе умрял току-що.

– О-о... – проточи той.

Отвори очи и огледа колибата отвътре. Не я бе виждал особено добре през последните десетина години.

После спусна от нара своите... е, не крака, но поне *спдмена* за краката си и се изправи. И излезе в кристално ясното утро. Забеляза с любопитство, че макар да е мъртъв, още носи призрачен образ на своето церемониално расо – оръфано и нацвъкано с петна, обаче личеше, че в началото е било от тъмночервен плюш със златни кантове. Питаше се дали и дрехите умират с човека, или покойникът по навик се облича мислено.

Навикът го насочи и към купчината плавеи до колибата. Но когато се опита да вземе наръч съчки, пръстите му минаха през тях.

Той изпсува.

Едва тогава зърна фигурата до водата, обърната с лице към откритото море. Облягаше се на коса с дълга дръжка. Черното ѝ наметало плющеше от вятъра.

Старецът закуцука към непознатия, спомни си, че е мъртъв, и закрачи уверено. Не бе ходил така от десетилетия, но колкото и да беше изумително, отново знаеше как да го прави.

Преди да преполови разстоянието до тъмния силует, той го заговори.

– ДЕККАН РИБОБЕ...

– Същият.

– ПОСЛЕДНИЯТ ПАЗИТЕЛ НА ПОРТАТА.

– Е, горе-долу.

Смърт поумува.

– ИЛИ СИ, ИЛИ НЕ СИ.

Деккан се почеса по носа. Помисли, че е естествено покойниците да докосват поне себе си. Иначе биха се разпаднали.

– *Официално* Пазителят трябва да бъде посветен от Висшата жрица. Ама Висша жрица не е имало от хиляди години. Виж какво, аз просто научих каквото трябва от дъртия Тенто, дето живееше тука преди мене. Един ден той ми рече: „Деккан, аз май съм на умирачка, значи делото ни остава в твоите ръце. Щото, ако няма кой да помни както подобава, всичко ще се почне отначало, пък ти знаеш какво значи туй.“ Е, тъй си беше. Само че не мога да го нарека правилно посвещаване. – Мъртвецът се озърна към песъчливия хълм. – Бяхме само аз и той. После останах само аз да помня Света гора*. А сега... – Той изведнъж притисна безтелесна длан към устата си. – Олеле-е...

– ДА – потвърди Смърт.

Няма да е вярно, ако изтъкнем, че по лицето на Деккан Рибобе се изписа паника, защото лицето му всъщност се намираще на няколко метра от него със застинала усмивчица, сякаш

---

* Да не си помислите, че Holy Wood (Света гора) и Hollywood (Зеленикова гора) имат нещо общо? Ами! Както се изписва на екрана след края на филма, всички съвпадения са случайни и не са търсени нарочно. Пък вие вярвайте, ако щете...

трупът най-после бе схванал солта на вица. Духът му обаче се разтревожи сериозно.

– Виж какво – забърбори припряно, – лошото е, че никой не припарва насам освен рибарите от съседния залив. Ама те оставят рибата и бягат заради суеверията. Все нямах време да си намеря някой ученик или чирак, щото трябваше да поддържам огъня и да пея псалмите...

– ДА.

– ... тежко бреме е, когато само ти можеш да свършиш работата...

– ДА – по-натъртено се съгласи Смърт.

– Е, знам, че нищо ново не ти казвам...

– ТАКА Е.

– ... ама все се надявах на някой корабокрушенец или нещо подобно, или пък иманяр. Щях да му обясня всичко, както дъртият Тен-то ми наля ума в главата, да го науча на песнопенията, да се погрижа за нещата, преди да пукаясам...

– Е?

– Май не може да опитам тепърва...

– НЕ МОЖЕ.

– Знаех си – смънка Деккан унило.

Погледна разбиващите се в брега вълни.

– Преди хилядолетия тука имало град. Пък сега е море. При буря се чува как старите камбани на храма звънят под водата.

– ЗНАМ.

– Сядах тука в по-ветровитите нощи и се заслушвах. Все си представях как ония мъртъвци долу бият камбаните.

– А СЕГА ТРЯБВА ДА ТРЪГВАМЕ.

– Дъртият Тенто ми разправяше, че под хълма имало някаква твар, дето принуждавала хората да вършат разни неща. Пълнела им главите с щурави приумици – споделяше Деккан, докато неохотно вървеше подир мрачната фигура. – Ама в мойта глава ни една щурава приумица не се свъртя.

– НО ТИ СИ ПЯЛ ПСАЛМИТЕ – изтъкна Смърт.

Един кон прекрати опитите си да пасе оскъдната тревица по дюните и изприпка при господаря си. Деккан откри с изненада, че копитата на жребеца оставят следи по пясъка. Би очаквал под тях да хвърчат искри или да се топят камъни.

– Ъ-ъ... – запъна се той. – Ще ми кажеш ли... какво става нататък?

Смърт му обясни.

– Знаех си – отрони омърлушеният покойник.

А на ниското било огънят, който пламтя цяла нощ, се покриваше с пепел. Все пак още имаше жарава.

Скоро и тя щеше да догори.

....

...

..

.

Догоря.

.

..

...

....

Цял ден нищо не се случи. После в една падинка към края на сякаш навъсения хълм се разместиха няколко песъчинки и откриха мъничък отвор.

Нещо се появи. Беше невидимо. Нещо весело, себично и възхитително. Недоловимо като идея, защото тъкмо това представляваше – необузdana идея.

Беше старо по начин, неизмерим чрез нито един календар, измислен от човека. В момента у нещото напирарахa спомени и копнежи. То си припомняше живот в други времена и вселени. Нуждаеше се от хора.

Надигаше се към звездите, променяше формата си, виеше се като дим.

На хоризонта блещукаха светлини.

То *обичаше* светлините.

Погледа ги миг-два и като недостъпна за околото стрела се устреми към града.

То обичаше и *действието*...

Минаха няколко седмици.

Казват, че всички пътища водят към Анкх-Морпорк, най-великия сред градовете на Диска.

Поне някои разправят, че така се говорело.

Но не е вярно. Всички пътища водят *извън* Анкх-Морпорк, само че хората понякога вървят по тях в погрешна посока.

Поетите отдавна са се отказали да измислят описания на този град. Напоследък

по-лукавите сред тях се мъчат да съчинят оправдания за него. Склонни са да признаят, че смърди и е пренаселен. Освен това напомня за ада, какъвто би изглеждал, ако там угасят огньовете и заселят в него стадо дрисливи крави за около година. Веднага обаче настояват да признаете, че освен това Анкх-Морпорк е изпълнен с напирещ, бликащ и несекващ живот. Вярно е, макар да го чувате от устите на поети. Но странящите от поезията хора им отвърщат: „Е, и какво от това?“. Често и дюшеците са пълни с живот, обаче никой не пише за тях оди. Хората мразят живота си в този град и ако са принудени да го напуснат по работа, в търсене на приключения или докато изтече давността за някои техни постъпки, горят от нетърпение да се завърнат, за да се радват още повече на своята ненавист към него. По каруците и каретите си лепят стикери от рода на „Анкх-Морпорк – мразиш го или се махаш“. И наричат своя град Голямото ухауни*.

От време на време някой управник издига стена около Анкх-Морпорк с илюзорната цел да не допуска вътре враговете. Градът обаче не се плаши от врагове. Дори е готов да ги посрещне с отворени обятия, стига да носят

---

* Ухауни е плод, който расте само в някои райони на първобитния Хоуондаленд. Дълъг е пет-шест метра, по него стърчат шипове с цвят на ушна кал и вони като мравояд, похапнал отдавна вмирисани мравки.

и пари* . Анкх-Морпорк е оцелял въпреки наводненията, пожарите, ордите нашественици, революциите и драконите. Е, да, понякога и по чиста случайност, но все пак ги е преживял. Бодрият и непоправимо алчен дух на града не се е поддал на нищо...

Поне досега.

Буум!
Взривът размята прозорците, вратата и по-голямата част от покрива.

Какво друго да очаквате на Улицата на алхимиците? Тук съседите предпочитаха експлозиите, чиято причина поне беше ясна, а и свършваха за секунди. Бяха далеч по-поносими от миризмите, които се прокрадваха незабелязано.

Взривовете бяха част от пейзажа... доколкото още го имаше наоколо.

Този взрив си го биваше дори по критериите на местните познавачи и ценители. Насред

---

* Всъщност във вече прочутото издание на Гилдията на търговците „Добре сме ви сварили в Анкх-Морпорк, градъ на иляди изненади“ е вмъкнат цял нов раздел „Ако вий сте Варвърски нашественик“. Съдържа факти от нощния живот, изгодни предложения на пазара и списък с гостилници, където умеят да правят пудинг от месо на як и кобилешко мляко. Не един вандал с островърх шлем се е завръщал в мразовитата си юрта, недоумявайки как се е оказал значително по-беден, затова пък се е сдобил с некадърно изтъкано килимче, литър вино, негодно за пиене, и плюшено магаренце със сламена шапчица.